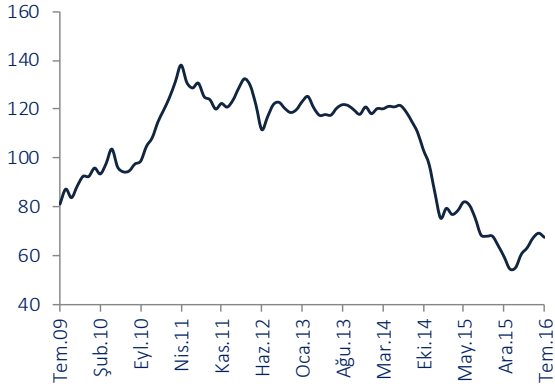

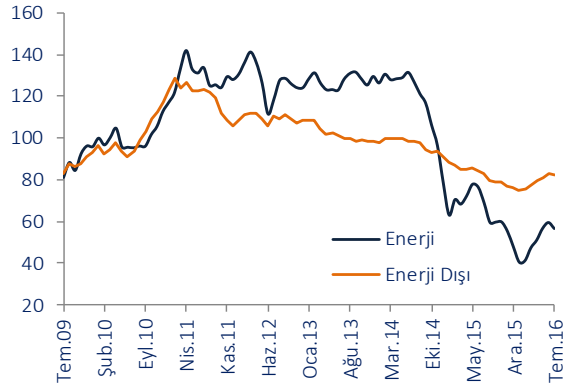
- Emtia fiyatları genel endeksi Temmuz ayında azalan enerji ve tarım fiyatları öncülüğünde %2,5 gerileyerek Ocak ayından bu yana ilk düşüşünü gerçekleştirdi. Metal fiyatlarındaki yukarı yönlü hareketin ise bu düşüşü bir miktar dengelediği görüldü.
- Metal fiyatları endeksi son dönemde fiyatların düşük seviyesi nedeniyle arzda kesintiye gidilmesi ve Çin'deki güçlü çelik talebi sebebiyle aylık bazda %5,5 yükseldi.
- Enerji fiyatları endeksi ham petrol fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle %4,9 gerileyerek 6 ayın ardından ilk kez düşüş kaydetti. Ham petrol fiyatları Temmuz ayında %7,5 değer kaybıyla 44,1 dolar/varil civarında gerçekleşirken, bu gelişimde zayıf küresel talep, OPEC ülkelerinin üretimindeki artış ve ABD'de kuyu sayısındaki yükseliş etkili oldu.
- Önemli üretici ülkelerdeki olumlu hava koşullarının desteğiyle tahıl fiyatlarında görülen düşüş Temmuz ayında tarım fiyat endeksinde %2,2'lik gerilemeyi beraberinde getirdi.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

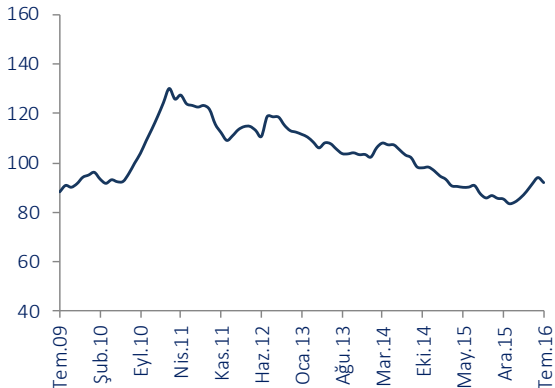
Emtia Fiyatları Genel Endeksi

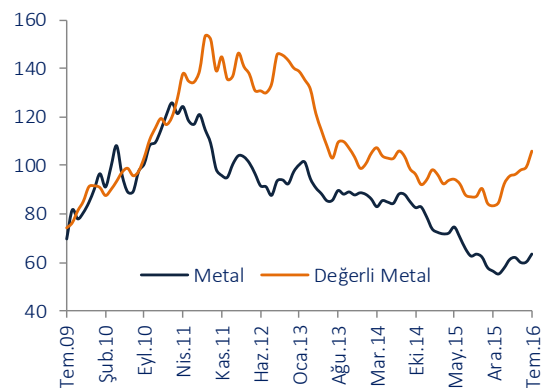
Enerji ve Enerji Dışı

Tarım *

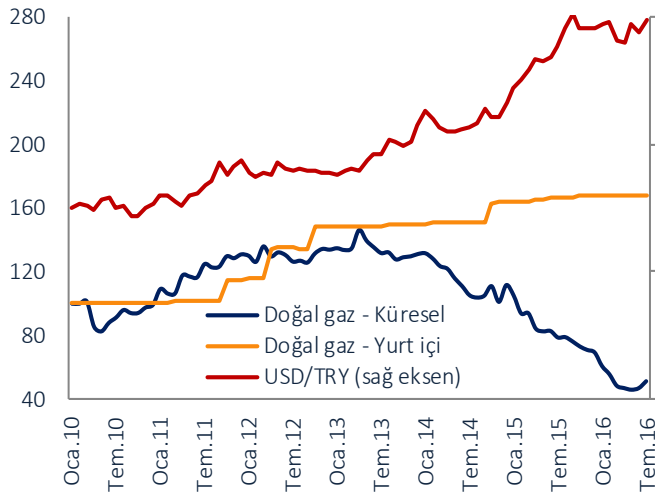
Metal *

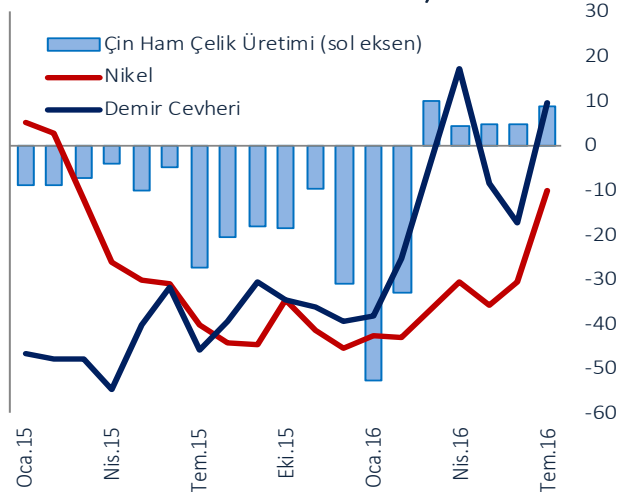
EMTİA PİYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Ocak ayından bu yana yükselen ham petrol fiyatları Temmuz'da %7,5 oranında geriledi. Ağustos ayında ise, Rusya'nın Suudi Arabistan ve diğer üreticilerle petrol üretim seviyesine ilişkin görüşme yaptığının açıklanması Brent türü ham petrolün varil fiyatının 49 dolar seviyesine kadar çıkmasına sebep oldu. OPEC üyelerinin Eylül ayında resmi olmayan bir toplantıda bir araya gelmesi bekleniyor.
- Ağustos 2015'ten bu yana ilk kez geçen ay yükseliş kaydeden doğalgaz fiyatları Temmuz ayında da %9,2 yükselirken, yaz aylarında artan elektrik tüketiminin doğalgaz talebini desteklemesinin bu durumda etkili olduğu düşünülüyor. Avrupa'da yıllık bazda son 34 aydır gerileyen doğalgaz fiyatlarına rağmen Türkiye'de fiyatların halen kur etkisiyle artma eğiliminde olduğu görülüyor.
- Elektrik üretiminde yaklaşık %75 oranında kömür kullanan Çin'den kaynaklı talebin etkisiyle kömür fiyatları son 21 ayın en yüksek seviyesine yükseldi. Böylece, kömür Temmuz ayında en yüksek fiyat artışını gerçekleştiren emtia oldu. Türkiye'de ise son dönemde yerli kömür kullanımını teşvik amacıyla yapılan yeni düzenlemeler ve gerileyen üretime bağlı olarak kömür fiyatlarındaki yükselişin sürebileceği düşünülüyor.

Doğalgaz Fiyatları (Oca.10=100) ve USD/TRY

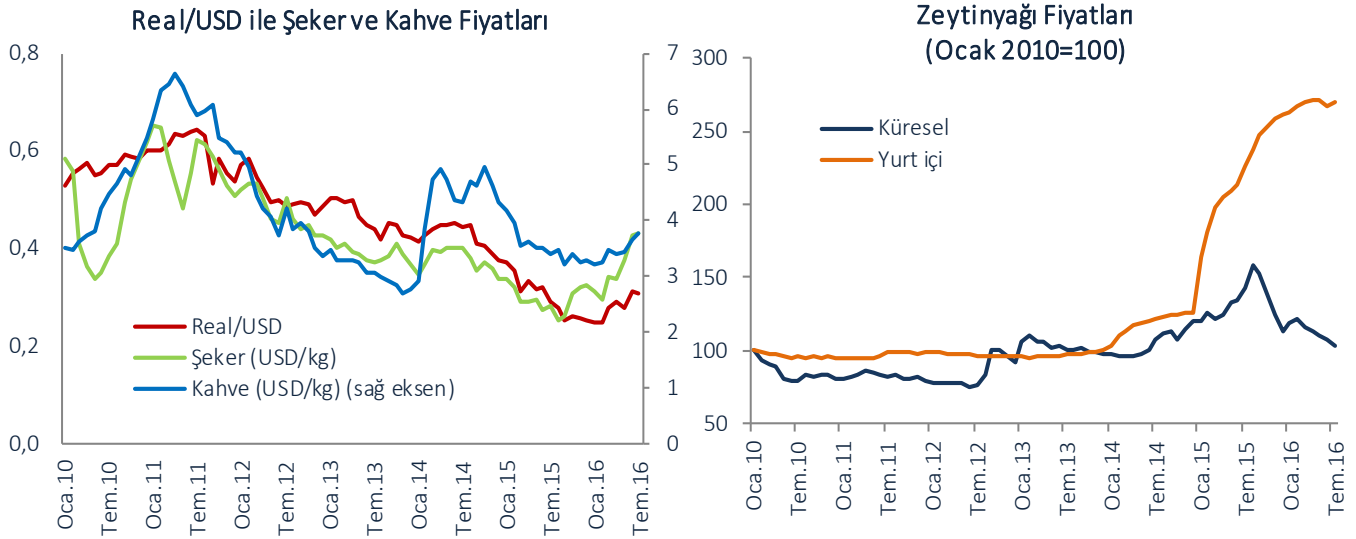
Çin Ham Çelik Üretimi ile Demir Cevheri ve Nikel Fiyatları

- Önceki iki ayda gerileyen demir cevheri fiyatı dünya genelinde Çin'den yapılan çelik ithalatına getirilen gümrük vergilerine karşın Çin'de inşaat sektörünün canlı seyrinden kaynaklanan yüksek talebin etkisiyle Temmuz ayında %9,6 yükseldi. %60'ın üzerinde paslanmaz çelik üretiminde kullanılan nikel de son 6 yılın en yüksek artışını gösterirken, bu gelişmede en büyük nikel cevheri ihracatçısı Filipinler'de çevresel endişeler sebebiyle madenlerin kapatılmasına bağlı üretim kesintisi etkili oldu. Çelik kaplama, otomotiv ve inşaat sektörlerinde kullanılan çinko ise aylık %7,9 yükseliş gösterdi.
- Brexit sonrasında piyasalarda artan volatilité ve Fed'in 2016 yılında faiz artırımına gitmeyeceğine yönelik beklentilerin etkisiyle Temmuz'da %4,7 yükselen altın fiyatları ise, Ağustos ayında yatay bir seyir izliyor.

EMTİA PİYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Temmuz ayında gıda fiyatları endeksi olumlu hava koşullarının rekor seviyeye ulaşmasıyla geriledi. Temmuz ayında en fazla fiyat düşüşünü gösteren tarımsal emtia buğday oldu. Mısır fiyatları %10'luk gerileme ile Eylül 2013'ten bu yana en yüksek fiyat düşüşünü göstererek buğdayı takip etti.
- Dünyanın en büyük kahve ve şeker üreticisi Brezilya'da etanol üretiminde kullanılan şekere olan talebin artmasıyla yıllık %52,8 yükselirken, realdeki değer kazancı şeker ve kahve fiyatlarının sırasıyla aylık %1 ve %4 yükselmesinde etkili oldu. Fiyatlardaki artışta Brezilya ve Endonezya'daki olumsuz hava koşulları da etkili oldu.
- Pamuk fiyatları Temmuz ayında yaklaşık son 5,5 yılın en yüksek fiyat artışını gerçekleştirirken, üretici ülkeler Çin ve Hindistan'daki düşük hasat ve küresel talebe bağlı azalan stoklar fiyat artışında etkili oldu.

- ABD'de soya fasulyesi üretim bölgelerindeki uygun hava koşulları soya yağı fiyatlarında düşüşü beraberinde getirdi. Ayçiçeği yağı fiyatları da düşük talebin etkisiyle %4,2 gerilerken, Türkiye'de fiyatların artış trendi gözetim fiyatı ve tarımsal ürün desteklerine rağmen sürüyor. Benzer şekilde yurt içi zeytinyağı fiyatları küresel piyasalara göre yüksek kalırken, ihracat üzerinde negatif etki yapıyor. Sektör yetkilileri zeytinde rekor seviyeye ulaşmasıyla yağ fiyatlarında bir miktar gerileme beklese de fiyatların kısa vadede rakip ülkelerin üzerinde takip edilmeye devam edeceği düşünülüyor.
- Küresel et fiyatları yılbaşıdan bu yana süren yükselişini Temmuz ayında da devam ettirirken, yurt içinde küresel piyasalara oranla yüksek seyreden fiyatların yaklaşan Kurban Bayramı nedeniyle yukarı yönlü baskı altında kalabileceği tahmin ediliyor.

EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Son dönemde Brexit endişesi ile Euro Alanı ve Japonya'daki parasal teşvik programlarının yeterince etkili olmadığına dair endişeler küresel risk algısını bozarken, Fed'in 2016 yılında faiz artırımına gitmesi yönündeki beklentilerin ötelenmesi piyasaları rahatlatıyor. Bu durum emtia fiyatlarındaki düşüşü sınırlıyor. Yılın kalanında fiyatlardaki yukarı yönlü baskının süreceği tahmin ediliyor.
- Uluslararası Enerji Ajansı (IEA) Ağustos ayında yayımladığı raporunda küresel günlük petrol talebi tahminini indirmesine rağmen Dünya Bankası'nın 2016 yılsonu ortalama ham petrol varil fiyatı tahminini 41 dolar'dan 43 dolar'a çıkarması piyasalarda yılın geri kalanında fiyatların yukarı yönlü hareket edeceğine dair beklentilerin olduğuna işaret ediyor. Son dönemde ABD'de ham petrol stoklarındaki düşüş eğilimi de bu görüşü destekliyor. Petrol üreticisi ülkelerin fiyat istikrarı için anlaşma sağlayıp sağlamayacağı ve ABD'li kaya gazı üreticilerinin mevcut durumda yükselme eğiliminde olan petrol fiyatlarına karşı üretim seviyesinde değişikliğe gidip gitmemeleri önümüzdeki dönemde yakından takip edilecek.

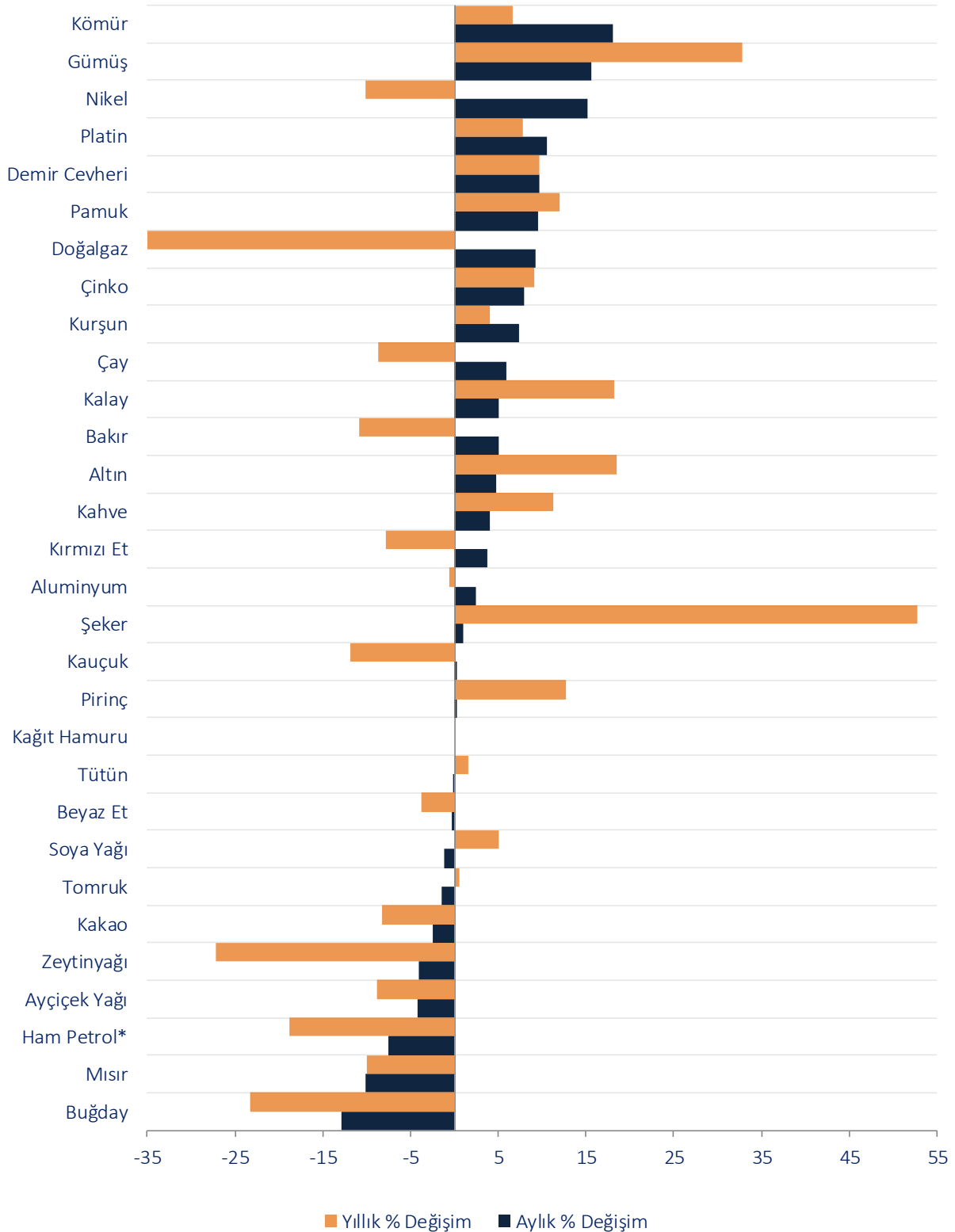
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin			
		2000	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2020
Enerji									
Ham Petrol*	USD/varil	28,2	104,1	96,2	50,8	43,0	53,2	59,9	65,6
Kömür	USD/ton	26,3	84,6	70,1	57,5	51,0	51,9	52,9	54,8
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	3,9	11,8	10,1	7,3	4,5	4,8	5,1	5,8
Tarım									
Kakao	USD/kg	0,9	2,4	3,1	3,1	3,1	3,0	3,0	2,8
Kahve	USD/kg	1,9	3,1	4,4	3,5	3,4	3,4	3,4	3,4
Çay	USD/kg	1,9	2,9	2,7	2,7	2,6	2,7	2,7	2,8
Soya Yağı	USD/ton	338	1.057	909	757	775	797	820	868
Mısır	USD/ton	89	259	193	170	165	170	176	188
Pirinç	USD/ton	202	506	423	386	400	401	402	404
Buğday	USD/ton	114	312	285	204	180	188	197	216
Kırmızı Et	USD/kg	1,9	4,1	5,0	4,4	3,9	3,9	4,0	4,0
Beyaz Et	USD/kg	1,3	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	2,4	2,4
Şeker	USD/kg	0,2	0,4	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Tomruk	USD/metre küp	275	464	465	389	390	401	412	436
Pamuk	USD/kg	1,3	2,0	1,8	1,6	1,6	1,6	1,7	1,8
Kauçuk	USD/kg	0,7	2,8	2,0	1,6	1,5	1,6	1,6	1,8
Tütün	USD/ton	2.976	4.589	4.991	4.908	5.000	4.942	4.884	4.771
Metal									
Aluminyum	USD/ton	1.549	1.847	1.867	1.665	1.575	1.626	1.679	1.790
Bakır	USD/ton	1.813	7.332	6.863	5.510	4.650	4.866	5.092	5.577
Demir Cevheri	USD/kuru ton	28,8	135,4	96,9	55,8	50,0	45,0	47,1	51,7
Kurşun	USD/ton	454	2.140	2.095	1.788	1.775	1.827	1.880	1.992
Nikel	USD/ton	8.638	15.032	16.893	11.863	9.200	10.029	10.933	12.992
Kalay	USD/ton	5.436	22.283	21.899	16.067	16.600	17.128	17.672	18.814
Çinko	USD/ton	1.128	1.910	2.161	1.932	1.850	2.200	2.224	2.273
Altın	USD/troy ons	279	1.411	1.265	1.161	1.250	1.219	1.190	1.132
Gümüş	USD/troy ons	5,0	23,8	19,1	15,7	17,0	16,9	16,8	16,5
Platin	USD/troy ons	545	1.487	1.384	1.053	1.000	1.046	1.094	1.197

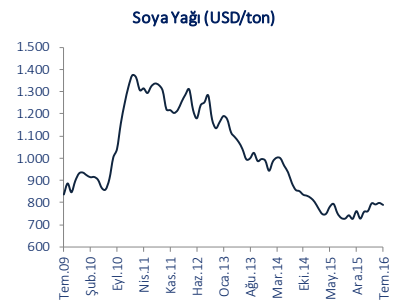
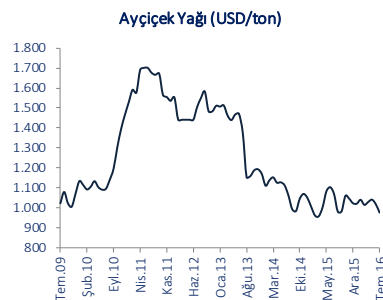
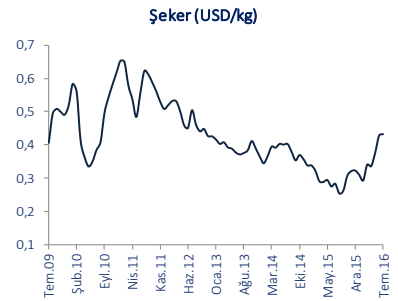
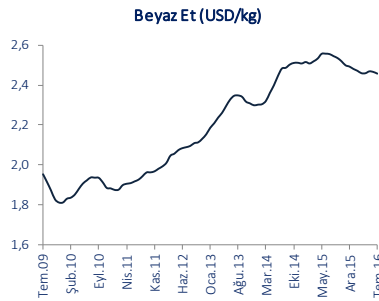
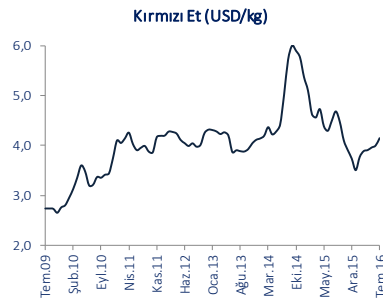
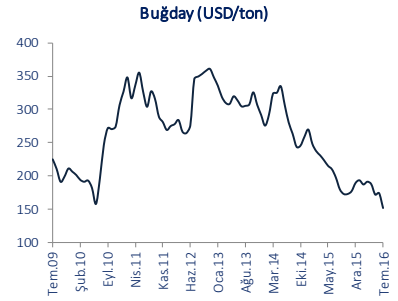
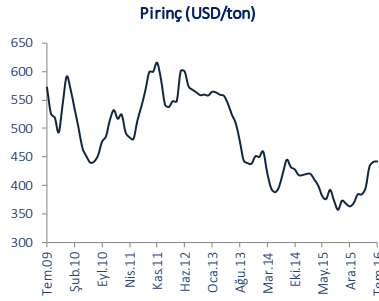
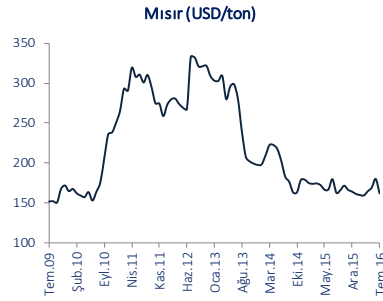
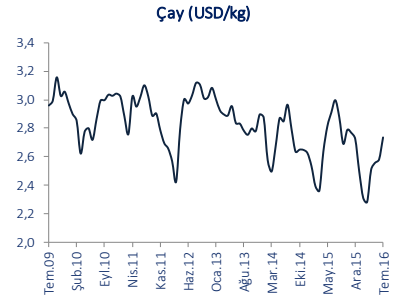
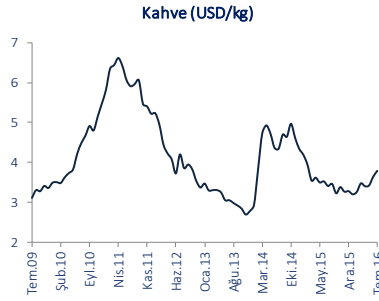
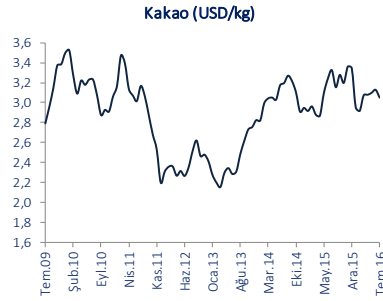
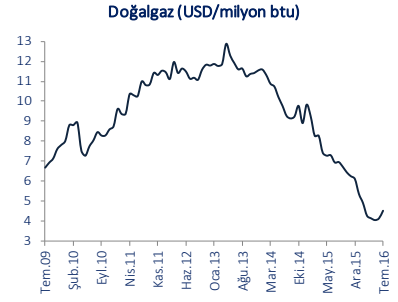
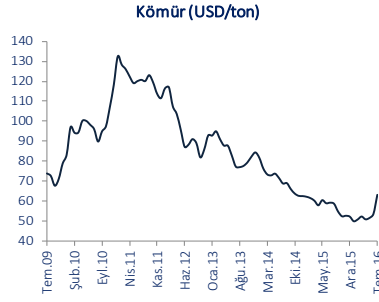
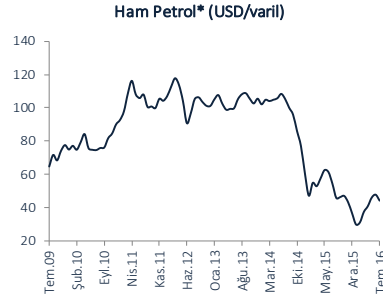
Kaynak: Dünya Bankası

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Temmuz 2016)

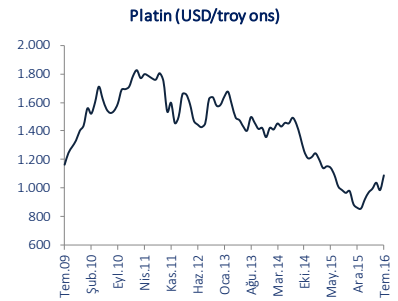
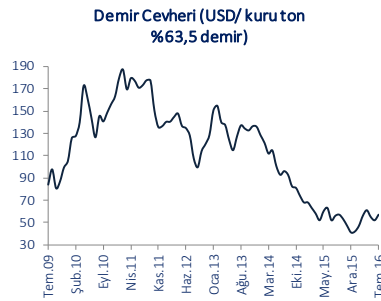
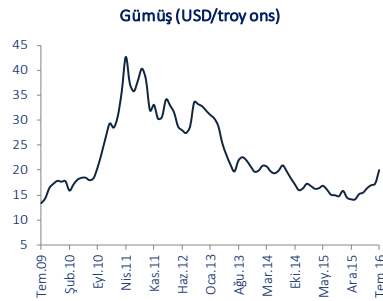
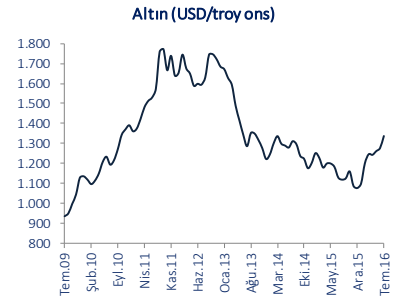
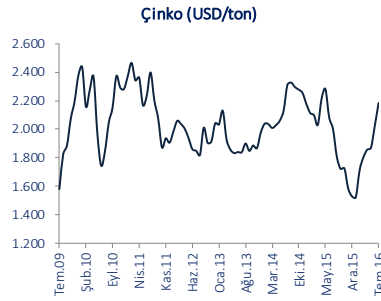
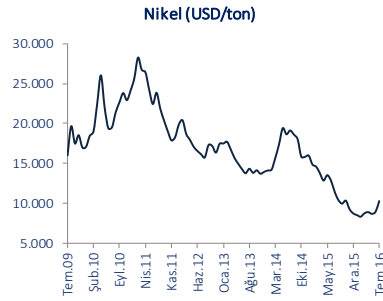
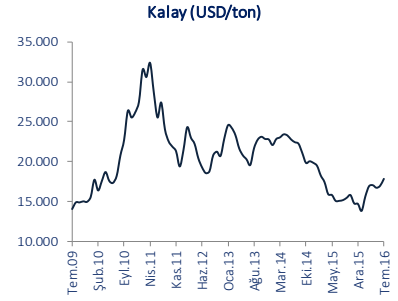
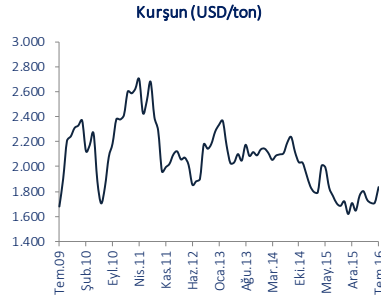
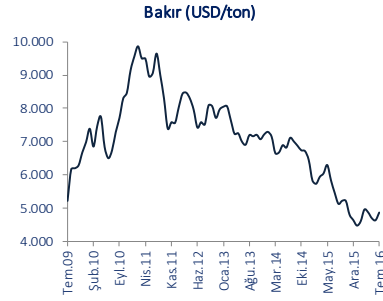
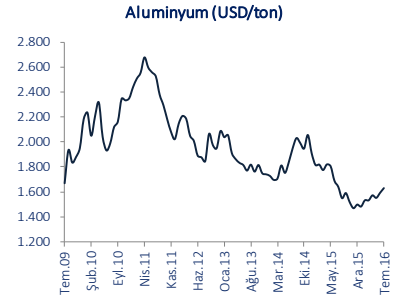
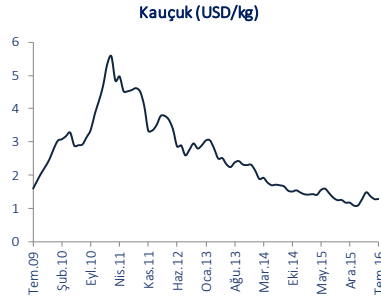
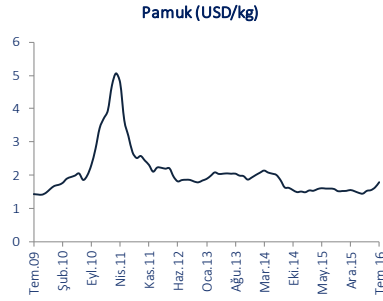
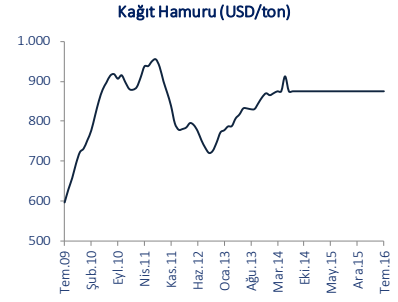
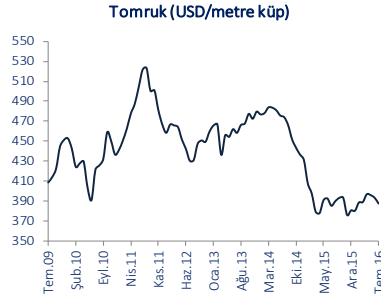
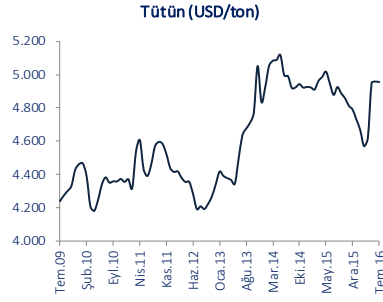
EMTİA FİYATLARI - I

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül - Müdür Yrd.

erhan.gul@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya - Uzman

dilek.kaya@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Ahmet Aşarkaya - Uzman

ahmet.asarkaya@isbank.com.tr

Ayşe Betül Öztürk - Uzman Yrd.

betul.ozturk@isbank.com.tr

Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilen dirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.